

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. liepos 6 d.
(OR. en)

10160/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0168 (NLE)

ECOFIN 645
CADREFIN 340
UEM 180
FIN 521

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS dėl Italijos ekonomikos
gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/...

... m. ... d.

dėl Italijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė,¹ ypač į jo 20 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

¹ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

kadangi:

- (1) COVID-19 protrūkis sutrikdė Italijos ekonomiką. 2019 m. Italijos vienam gyventojui tekęs bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP) vienam gyventojui einamosiomis kainomis sudarė 95,0 % Sąjungos vidurkio. Pagal Komisijos 2021 m. pavasario prognozę, Italijos realusis BVP 2020 m. sumažėjo 8,9 % ir numatoma, kad 2020–2021 m. jis iš viso sumažės 5,0 %. Tarp vidutinio laikotarpio ekonominės veiklos rezultatus ilgiau veikiančių veiksnių – didelis jaunimo nedarbas ir žemas moterų dalyvavimo darbo rinkoje lygis, lėtas našumo augimas, neveiksmingas viešasis administravimas ir labai didelė valdžios sektoriaus skola;

- (2) 2019 m. liepos 9 d. ir 2020 m. liepos 20 d. per Europos semestrą Taryba Italijai pateikė rekomendacijų. Visų pirma, Taryba rekomendavo Italijai perkelti mokesčių naštą nuo darbo jėgos, stiprinti kovą su mokesčių slėpimu ir visapusiškai įgyvendinti ankstesnes pensijų reformas. Taryba taip pat rekomendavo Italijai didinti sveikatos sistemos atsparumą ir pajėgumus, kartu stiprinant nacionalinių ir regioninių valdžios institucijų veiklos koordinavimą. Be to, Taryba rekomendavo Italijai aktyviau kovoti su nedeklaruojamu darbu ir užtikrinti, kad aktyvios darbo rinkos politikos ir socialinės politikos priemonės būtų veiksmingai integruotos ir jomis visų pirma būtų padedama jaunimui ir pažeidžiamoms grupėms ir kad visapusiška strategija būtų remiamas moterų dalyvavimas darbo rinkoje, be kita ko, sudarant galimybes naudotis kokybiškomis vaiko priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugomis. Siekiant įveikti COVID-19 krizę, Italijai buvo rekomenduota užtikrinti tinkamą pajamų pakeitimą ir galimybes naudotis socialine apsauga ir švelninti šios krizės poveikį užimtumui, be kita ko, pasitelkiant lankstaus darbo laiko tvarką ir aktyvią paramą užimtumui. Be to, Italijai buvo rekomenduota gerinti švietimo rezultatus, stiprinti nuotolinį mokymąsi ir skatinti kvalifikacijos kėlimą, be kita ko, tobulinti skaitmeninius įgūdžius. Italijai buvo rekomenduota vykdant su investicijomis susijusią ekonominę politiką sutelkti dėmesį į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, atsižvelgiant į regioninius skirtumus, visų pirma į švarią ir veiksmingą energijos gamybą ir vartojimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, darnųjį viešąjį transportą, atliekų tvarkymą ir vandentvarką, taip pat į sustiprintą skaitmeninę infrastruktūrą, kad būtų užtikrintas esminių paslaugų teikimas.

Siekiant paremti ekonomiką COVID-19 krizės metu, Italijai taip pat buvo rekomenduota veiksmingai įgyvendinti priemonės, kuriomis garantuojamas realiosios ekonomikos likvidumas, paankstinti brandžių viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačias investicijas. Be to, Taryba Italijai rekomendavo didinti viešojo administravimo efektyvumą ir teismų sistemos veiksmingumą, stiprinti nemokumo sistemą ir aktyviau kovoti su korupcija. Taryba taip pat primygtinai Italiją paragino šalinti konkurencijos ribojimus ir tobulinti sektorių reguliavimą. Italijai taip pat buvo rekomenduota remti bankų balansų restruktūrizavimą, toliau mažinant neveiksnių paskolų skaičių, ir didinti mažų ir novatoriškų įmonių galimybes gauti ne bankų teikiamą finansavimą. Įvertinusi pažangą, padarytą įgyvendinant tas šaliai skirtas rekomendacijas, tuo metu, kai buvo pateiktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas (toliau – GAP), Komisija daro išvadą, kad įgyvendinant rekomendacijas imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojuama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas jos atsigavimas, taip pat užtikrinti veiksmingą priemonių įgyvendinimą siekiant garantuoti realiosios ekonomikos, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones, novatoriškas įmones ir savarankiškai dirbančius asmenis, likvidumą ir vengti pavėluotų mokėjimų, padaryta didelė pažanga. Didelė pažanga taip pat nustatyta kovos su mokesčių slėpimu, ypač su atvejais, kai neišrašomos sąskaitos faktūros, srityje;

- (3) 2021 m. birželio 2 d. pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011¹ 5 straipsnį dėl Italijos Komisija paskelbė nuodugnią apžvalgą. Atlikusi analizę Komisija padarė išvadą, kad Italijoje yra susidaręs paviršinis makroekonominis disbalansas, konkrečiai susijęs su didele valdžios sektoriaus skola ir užsitęsusia mažo našumo dinamika, o šie veiksniai, atsižvelgiant į darbo rinkos ir bankų sektoriaus pažeidžiamumą, turi tarpvalstybinės įtakos;
- (4) Tarybos rekomendacijoje dėl euro zonos ekonominės politikos euro zonos valstybėms narėms rekomenduota, be kita ko, įgyvendinant savo GAP, imtis šių veiksmų: *inter alia*, užtikrinti politikos kryptį, kuria remiamas ekonomikos atsigavimas, ir toliau didinti konvergenciją, atsparumą ir tvarų bei integracinį augimą. Tarybos rekomendacijoje taip pat rekomenduota euro zonos valstybėms narėms stiprinti nacionalines institucines sistemas, užtikrinti makrofinansinį stabilumą, baigti kurti ekonominę ir pinigų sąjungą ir stiprinti tarptautinį euro vaidmenį;

¹ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

- (5) 2021 m. balandžio 30 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Italija Komisijai pateikė nacionalinį GAP. Jis pateiktas po konsultacijų, vykdytų pagal nacionalinę teisinę sistemą su vietos ir regionų valdžios institucijomis, socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Nacionalinė atsakomybė už GAP yra jo sėkmingo įgyvendinimo ir ilgalaikio poveikio valstybėje narėje bei patikimumo visoje Europoje pagrindas. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija GAP, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede nustatytomis vertinimo gairėmis;
- (6) GAP turėtų būti siekiama Reglamentu (ES) 2021/241 nustatytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (toliau – Priemonė) ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2094¹ nustatytos Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės bendrųjų tikslų, siekiant remti atsigavimą po COVID-19 krizės. Jais turėtų būti skatinama Sąjungos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, prisidedant prie visų Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų šešių ramsčių;

¹ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23).

- (7) valstybių narių įgyvendinamais GAP visoje Sąjungoje bus koordinuojamos pastangos, apimančios reformas ir investicijas visoje Sąjungoje. Koordinuotai ir vienu metu įgyvendinant šias reformas ir investicijas bei vykdant tarpvalstybinius bei daugiašalius projektus, tokios reformos ir investicijos viena kitą papildys ir turės teigiamą šalutinį poveikį Sąjungai. Todėl maždaug trečdalį priemonės poveikio valstybių narių ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui sudarys šalutinis kitose valstybėse narėse taikomų priemonių poveikis;

Subalansuotas atsakas prisidedant prie šešių ramsčių

- (8) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies a punktą ir V priedo 2.1 kriterijų GAP iš esmės (A reitingas) yra visapusiškas ir deramai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį ir taip tinkamai prisideda prie visų šešių to reglamento 3 straipsnyje nurodytų ramsčių įgyvendinimo, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos valstybės narės uždavinius ir finansinius asignavimus;

- (9) į GAP įtraukta daug įvairių investicijų ir reformų, kuriomis siekiama padėti spręsti su žaliaja pertvarka susijusius uždavinius, pavyzdžiui, didinti pastatų energinį naudingumą, mažinti ekonominės veiklos priklausomybę nuo iškastinio kuro, švelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos, efektyviau naudoti vandens išteklius, stiprinti žiedinę ekonomiką ir išsaugoti bei didinti biologinę įvairovę. GAP taip pat siekiama įveikti skaitmeninius iššūkius, į skaitmeninę erdvę perkelti svarbias viešąsias paslaugas, pavyzdžiui, teisingumo, valstybinių užimtumo tarnybų, švietimo ar sveikatos priežiūros paslaugas, ir skatinant piliečius bei įmones naudoti skaitmenines technologijas, šiuo tikslu tiesiogines investicijas derinant su paskatų programomis, pavyzdžiui, iniciatyva „Perėjimas 4.0“ (it. *Transizione 4.0*). Skaitmeninių įgūdžių ugdymo klausimas GAP sprendžiamas pasitelkiant įvairias plačiąjai visuomenei, viešajam administravimui, švietimo sistemai ir darbo rinkai skirtas priemones;

- (10) visais GAP uždaviniais ir komponentais skatinamas pažangus, tvarus ir integracinis augimas: investuojant į fizinio ir žmogiškojo kapitalo didinimą ir įgyvendinant reformas, kurios vidutiniu ir ilgiuoju laikotarpiu turėtų daryti poveikį našumui ir konkurencingumui. Pavyzdžiui, pagal GAP 1-ojo uždavinio pirmuosius du komponentus siūloma imtis esminių teisingumo, konkurencijos, viešojo pirkimo, viešojo administravimo, apmokestinimo ir viešųjų išlaidų reformų, kurios turėtų padėti pašalinti reikšmingas Italijos ekonomikos veikimo kliūtis, ir daug investuoti, visų pirma į įvairių ekonomikos sektorių skaitmeninimą, o tai turėtų daryti teigiamą poveikį našumui. Vadovaujantis Europos žaliojo kurso prioritetais, 2-ojo ir 3-iojo uždavinių komponentais siekiama skatinti tvarų augimą, energijos vartojimo efektyvumą ir klimato kaitos švelninimą bei prisitaikymą prie jos, pasitelkiant įvairias plataus užmojo reformas ir investicijas įvairiuose sektoriuose, pavyzdžiui, vandens, teritorijų planavimo, pastatų energinio naudingumo, tvaraus judumo miestuose ir visoje šalyje, atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtojimo, biologinės įvairovės ir žiedinės ekonomikos stiprinimo. 4-ojo uždavinio komponentais siekiama spręsti uždavinius, susijusius su švietimu, moksliniais tyrimais ir inovacijomis, proporcingai derinant investicijas ir reformas;

- (11) tikimasi, kad GAP padės didinti socialinę ir teritorinę sanglaudą, imantis investicijų ir reformų, kuriomis konkrečiai siekiama gerinti pažeidžiamiausių visuomenės grupių ir mažiau išsivysčiusių šalies regionų padėtį. Pietiniuose regionuose numatoma daug investuoti į fizinį kapitalą. Šios investicijos daugiausia susijusios su transportu, skaitmeniniu sektoriumi ir atliekų tvarkymu bei vandentvarka. Daug dėmesio pietinei šalies daliai taip pat bus skiriama įgyvendinant veiksmus švietimo ir įgūdžių ugdymo srityje, taip pat pažeidžiamiausioms grupėms skirtus veiksmus, kurių imtis numatyta visų pirma pagal 4-ojo ir 5-ojo uždavinių komponentus ir kurie turėtų daryti didelį teigiamą poveikį socialinei sanglaudai. 6-ojo uždavinio komponentais siekiama spręsti sveikatos priežiūros sektoriuje kylančias problemas, daug pastangų dedant tokiose srityse kaip šio sektoriaus skaitmeninimas, pirminės sveikatos priežiūros gerinimas ir šio sektoriaus pajėgumo patenkinti didėjančius poreikius, susijusius su demografija ir pasirengimu krizėms, didinimas;

Visų ar didelės dalies konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose nustatytų uždavinių sprendimas

- (12) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų numatoma, kad GAP padės veiksmingai (A reitingas) spręsti visus uždavinius arba didelę dalį uždavinių, nustatytų atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose, skirtose Italijai, įskaitant mokestinius klausimus, ir rekomendacijose, pateiktose pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 dalį, arba uždavinius, nustatytus kituose atitinkamuose dokumentuose, kuriuos Komisija oficialiai priėmė per Europos semestrą;

- (13) GAP numatyta daug įvairių viena kitą papildančių reformų ir investicijų, padedančių veiksmingai spręsti visus arba didelę dalį ekonominių ir socialinių uždavinių, nustatytų per 2019 ir 2020 m. Europos semestrą Italijai Tarybos pateiktose rekomendacijose. Visų pirma, į GAP įtrauktos reformos ir investicijos turėtų padėti didinti viešųjų finansų tvarumą, sveikatos priežiūros sektoriaus atsparumą, aktyvios darbo rinkos politikos ir socialinės politikos veiksmingumą, taip pat gerinti švietimo rezultatus ir kvalifikacijos kėlimą. Numatoma, kad įgyvendinant GAP taip pat bus skatinamos investicijos, kuriomis remiama dvejopa pertvarka, visų pirma tinklų pramonės, viešųjų paslaugų ir mokslinių tyrimų bei inovacijų srityse, siekiant mažinti regioninius skirtumus, didinti efektyvumą ir teismų sistemos veiksmingumą, gerinti verslo aplinką ir šalinti konkurencijos kliūtis;

- (14) kalbant apie fiskalinę struktūrinę politiką, GAP numatyta priemonių, kuriomis siekiama gerinti mokesčių surinkimą ir stiprinti kovą su mokesčių slėpimu, taip pat priemonių, skirtų viešųjų išlaidų efektyvumui didinti, šiuo tikslu tobulinant išlaidų peržiūros sistemą ir baigiant įgyvendinti įvairiais valdžios lygmenimis palaikomų fiskalinių santykių reformą. Gerinti viešųjų finansų kokybę turėtų padėti ir struktūrinės priemonės, skirtos viešojo pirkimo sistemai tobulinti. Galima laikyti, kad rekomendacijos, susijusios su neatidėliotinu fiskalinės politikos atsaku į pandemiją, nepatenka į Italijos GAP aprėptį, nors Italija, laikydamasi Stabilumo ir augimo pakto bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, iš esmės tinkamai ir pakankamai reagavo į neatidėliotiną būtinybę 2020 ir 2021 m. paremti ekonomiką fiskalinėmis priemonėmis. Be to, Italijai skirta rekomendacija padaryti pakankamą pažangą siekiant vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo 2020 m. nebėra aktuali, nes atitinkamas biudžeto laikotarpis jau pasibaigė ir 2020 m. kovo mėn. dėl COVID-19 krizės buvo pradėta taikyti Stabilumo ir augimo pakto bendroji nukrypti leidžianti išlyga;
- (15) į GAP įtraukta reforma ir tam tikros investicijos, kuriomis siekiama mažinti nedeklaruojamo darbo mastą, taip pat intervencinės priemonės, kuriomis siekiama gerinti švietimo rezultatus ir mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių, kuris viršija Sąjungos vidurkį. Į GAP taip pat įtraukta priemonių, kuriomis, derinant reformas ir investicijas, siekiama didinti moterų dalyvavimo darbo rinkoje mastą, be kita ko, gerinant teikiamas vaikų priežiūros paslaugas. Be to, plane numatyta priemonių, skirtų įgūdžiams, įskaitant skaitmeninius, stiprinti ir jaunimo bei pažeidžiamiausių visuomenės grupių galimybėms didinti;

- (16) į GAP įtraukta svarbių reformų ir investicijų, skirtų viešojo administravimo efektyvumui didinti, visų pirma siekiant tobulinti užimtumo viešajame sektoriuje valdymą ir stiprinti administracinius gebėjimus. Užimtumo viešajame sektoriuje priemonės sutelktos į šio sektoriaus darbuotojų atrankos ir įdarbinimo reformą. Naujoji sistema netrukus turėtų būti išbandyta atrenkant GAP valdyti reikalingus darbuotojus. Ši reforma derinama su investicijomis į bendros įdarbinimo platformos sukūrimą, investicijomis į kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą ir su karjeros viešojo administravimo sektoriuje reforma. Numatyta *ad hoc* teisėkūros priemonėmis (skubos tvarka) administraciniu būdu supaprastinti administracines procedūras, taip pat panaikinti viešuoju interesu nepagrįstus leidimus. Šios priemonės papildomos ir sustiprinamos didelio masto investicijomis ir reformomis, kuriomis siekiama skatinti įvairių viešojo administravimo institucijų skaitmeninimą. Siekiant užtikrinti greitą reformų įgyvendinimą ir spartų investavimą į informacines ir ryšių technologijas, bus įsteigtas specialus skaitmeniniam viešajam administravimui skirtas Transformacijos biuras;

- (17) sveikatos priežiūros reformomis ir investicijomis į šį sektorių siekiama sudaryti reikiamas sąlygas, būtinas norint užtikrinti didesnę sveikatos priežiūros paslaugų atsparumą, ypač kiek tai sietina su vietos lygmens sveikatos priežiūra, nuotoline medicina ir investicijomis į sistemos skaitmeninimą. Didelėmis investicijomis, kartu vykdant sektorių reformas, siekiama remti dvejopą pertvarką ir mokslinius tyrimus bei inovacijas, atsižvelgiant į regioninius skirtumus. Tai visų pirma pasakytina apie priemones, kuriomis siekiama kurti ir atnaujinti skaitmeninę infrastruktūrą, plėtoti žiedinę ekonomiką ir tobulinti atliekų tvarkymą ir vandentvarką, didinti pastatų energinį naudingumą, skatinti energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių, plėtoti darnųjį transportą ir mažinti vandens tiekimo paslaugų padrikumą. Siekiant skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas, į planą įtraukta atitinkamų investicijų ir reformų, ypač susijusių su jaunais tyrėjais ir viešųjų bei privačiųjų institucijų dalyvavimu;

- (18) GAP taip pat numatyta imtis esminių reformų, siekiant gerinti bendrą verslo aplinką ir mažinti konkurencijai kylančias kliūtis. Tikimasi, kad 2021 m. priėmus naują metinį konkurencijos įstatymą sutrumpės laikas, per kurį Italijoje galima pradėti verslą, ir padidės konkurencija skiriant vietos viešųjų paslaugų teikimo sutartis, visų pirma tokiose srityse kaip atliekų tvarkymas ir transportas (ypač uostų, regioninio geležinkelio ir vietos viešasis transportas), ir sudarant koncesijos sutartis, visų pirma dėl greitkelių, elektromobilumui reikalingų įkrovimo stotelių ir hidroenergijos įrenginių. Energetikos sektoriaus teisės aktuose laipsniškai atsisakoma elektros energijos kainų reguliavimo ir numatytos paramos priemonės, kuriomis siekiama didinti konkurenciją mažmeninėse energijos rinkose ir diegti pažangiuosius antrosios kartos skaitiklius. Į viešojo pirkimo teisės aktų peržiūrą įtraukti reglamentai dėl laiko nuo paskelbimo apie pirkimą iki sutarčių skyrimo trumpinimo, viešojo pirkimo politikos koordinavimo, e. viešojo pirkimo diegimo, viešųjų pirkėjų profesionalumo didinimo ir perkančiųjų organizacijų veiklos racionalizavimo. Šios iniciatyvos turėtų būti įgyvendintos siekiant užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp supaprastinimo teikiamos naudos ir patikrų, atliekamų kovojant su korupcija ir sukčiavimu. GAP numatyta stiprinti rinkos priežiūros institucijas, skaitmeninti atliekamas gaminių patikras ir steigti naujas akredituotąsias laboratorijas. Tikimasi, kad šie verslo aplinkos patobulinimai sudarys palankesnes sąlygas verslumui ir pagerins pagrindines konkurencijos sąlygas, taip pat paskatins efektyvesnį išteklių paskirstymą ir susijusį galimą didesnę našumą;

- (19) be to, į GAP įtrauktos plataus užmojo priemonės, kuriomis siekiama pertvarkyti ir modernizuoti civilinės, baudžiamosios ir administracinės teisenos sistemą. GAP numatytais investicijomis siekiama skaitmeninti teismus, rengti teisėjų ir darbuotojų mokymus ir didinti bendrą teismų efektyvumą, artimiausiu metu imantis veiksmų dėl organizacinių veiksmų, kad vykdomos reformos galėtų greičiau duoti rezultatų. Neatsiejamas nuo teisingumo sistemos reformos – teisėjams padėsiantis Teismų biuro įsteigimas ir stiprinimas, siekiant mažinti neišnagrinėtų teismo bylų skaičių ir trumpinti bendrą proceso trukmę pagal gaivinimo strategiją, kuria padedama užtikrinti greitą reformų ir investicijų įgyvendinimą, o tai teigiamai paveiks ir kovą su korupcija bei bendrą verslo aplinką. Tikimasi, kad šios priemonės taip pat pagerins teisingumo sistemos kokybę, nes teisėjams taps lengviau vykdyti įprastą analizės, teisinių tyrimų, nutarimų rengimo ir bylų tvarkymo veiklą, taip sudarant jiems sąlygas sutelkti dėmesį į sudėtingesnes užduotis;
- (20) tikimasi, kad GAP padės ne tik spręsti minėtus uždavinius, bet ir naikinti disbalansą, kaip nustatyta rekomendacijose, pateiktose pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį 2019 m. ir 2020 m., kuris Italijoje susidarė visų pirma dėl didelės valdžios sektoriaus skolos ir užsitęsusios mažo našumo dinamikos, esant dideliame nedarbe ir vis dar aukštam neveiksnių paskolų lygiui, nors pastebima jų mažėjimo tendencija;

Indėlis į augimo potencialą, darbo vietų kūrimą ir ekonominį, socialinį ir institucinį atsparumą

- (21) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies c punktą ir V priedo 2.3 kriterijų numatoma, kad GAP turės didelį poveikį (A reitingas) Italijos ekonomikos augimo potencialo didinimui, darbo vietų kūrimui, ekonominio, socialinio ir institucinio atsparumo didinimui, kartu prisidedant prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, be kita ko, propaguojant vaikams ir jaunimui skirtą politiką, taip pat ekonominio ir socialinio COVID-19 krizės poveikio mažinimui, taip sustiprinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir konvergenciją Sąjungoje;

- (22) iš Komisijos tarnybų atlikto modeliavimo matyti, kad įgyvendinus GAP kartu su kitomis Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės priemonėmis Italijos BVP ne vėliau kaip 2026 m. galima padidinti 2,5 % neapimant galimo teigiamo struktūrinių reformų poveikio, kuris gali būti didelis. Nors trumpuoju laikotarpiu dėl padidėjusių viešųjų investicijų vyraus paklausos poveikis, numatoma, kad dėl didesnių investicijų padidės viešojo kapitalo atsargos, o tai padarys teigiamą poveikį potencialiam ir faktiniam BVP vidutiniu laikotarpiu. Numatoma, kad GAP padės stiprinti teritorinę sanglaudą. Pagal GAP mažiausiai 40 % konkrečioms vietovėms numatytų investicinių lėšų skiriama pietiniams regionams. Numatoma, kad tai padės šalinti mažiau išsivysčiusių regionų infrastruktūros spragas ir didinti jų našumą ir konkurencingumą, investuojant į plačiąjuosį ryšį, greitąjį geležinkelį ir regionines linijas, atliekų tvarkymą ir vandentvarką, uostus ir paskutinės mylios jungtis specialiosiose ekonominėse zonose. Pietiniams regionams ir vidaus teritorijoms ypatingas dėmesys skiriamas ir intervencinėmis priemonėmis, kuriomis siekiama atgaivinti miestų teritorijas ir gerinti pažeidžiamiausių gyventojų grupių sąlygas. GAP numatytos reformos, visų pirma, viešojo administravimo reforma, ir priemonės, susijusios su vietos valdžios institucijų administracinių gebėjimų rėmimu, turėtų padėti didinti viešojo administravimo veiksmingumą tuose regionuose;

- (23) įvairiuose GAP komponentuose numatyta daug įvairių investicijų, kuriomis siekiama mažinti nelygybę ir socialinį pažeidžiamumą, be kita ko, itin daug dėmesio skiriant pietinei šalies daliai. Nagrinėjama daug įvairių svarbių aspektų, pavyzdžiui, kaip didinti aprūpinimo socialiniu būstu mastą, gerinti asmenų, ypač neįgalių ir savimi negalinčių pasirūpinti vyresnio amžiaus žmonių, galimybes naudotis socialinėmis paslaugomis, plėtoti priežiūros namuose paslaugas arba remti palankių sąlygų neturinčias bendruomenes, įgyvendinant miestų atnaujinimo planus. Kartu su šiomis intervencinėmis priemonėmis numatoma vykdyti ir reformas, kurios turėtų padėti supaprastinti galimybes naudotis kai kuriomis socialinėmis paslaugomis, pavyzdžiui, peržiūrėti Pagrindų įstatymą dėl neįgaliųjų arba įgyvendinti reformą, susijusią su telemedicinos ir arti naudotojų teikiamų paslaugų tinklo plėtra. Šiomis priemonėmis, įskaitant priemones, numatytas pagal kitus komponentus, pavyzdžiui, susijusius su užimtumu, švietimu ar sveikata, įgyvendinama keletas Europos socialinių teisių ramsčio principų;

- (24) GAP taip pat daug dėmesio skiriama jaunimo ir vaikų politikai, šiuo tikslu imantis tokių priemonių kaip vaikų darželių vietų skaičiaus didinimas ir vaikų priežiūros paslaugų kokybės gerinimas, nes šioje srityje Italija atsilieka nuo Sąjungos vidurkio. GAP taip pat siekiama skatinti stoti į aukštąsias mokyklas, ypač studijuoti gamtos mokslus, technologijas, inžineriją ir matematiką (angl. STEM), ir sukuriamas aukštųjų mokyklų, siūlančių trumpas trečiosios pakopos studijas, tinklas. Į GAP įtraukta keletas priemonių, skirtų Italijos mokslinių tyrimų pajėgumams stiprinti, pavyzdžiui, reforma, kuria siekiama palengvinti aukšto lygio tyrėjų ir vadovų judumą, lėšų valdymo paprastinimo iniciatyva ir tyrėjų karjeros reforma. Numatoma, kad įgyvendinant GAP taip pat bus remiamas skaitmeninių technologijų integravimas į pradinio ir vidurinio ugdymo sistemą, klasėse naudojant skaitmeninius išteklius, skaitmeninant švietimo turinį ir kuriant švietimo technologijomis, pavyzdžiui, programuojamais robotais, aprūpintas laboratorijas. Jame taip pat numatyta priemonių jaunimo įsidarbinamumui didinti ir darbo vietų kūrimui remti vykstant skaitmeninei ir žaliajai pertvarkai. Galiausiai, vykdant švietimo sistemos ir aktyvios darbo rinkos politikos reformas numatoma gerinti pagrindines sąlygas ir padėti naudotis tų investicijų grąža;

- (25) GAP numatyta investicijų ir reformų, kuriomis siekiama visoje šalyje didinti žmogiškąjį kapitalą ir skatinti užtikrinti lygias galimybes švietimo srityje, – tai turėtų padėti mažinti nelygybę ir regioninius skirtumus tokiose srityse kaip mokyklinio ugdymo infrastruktūra ir švietimo rezultatai. Pietiniams regionams turėtų būti labai naudingos numatytos investicijos į sporto infrastruktūros objektus, vaikų darželius ir studentams skirtus būstus, taip pat padidintas universitetų stipendijų skaičius ir tiksliniai projektai, kuriais siekiama mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių ir gerinti pažeidžiamų moksleivių švietimo rezultatus. Į GAP įtrauktomis priemonėmis taip pat siekiama stiprinti vidurinio mokslo įstaigose ir aukštosiose mokyklose ugdomas kompetencijas ir įgūdžius, gerinti vidaus teritorijose teikiamas socialines paslaugas, taip pat skatinti grąžinti į teisėtą apyvartą iš organizuotų nusikalstamų grupių konfiskuotą turtą ir stiprinti teritorinės sveikatos priežiūros paslaugas;

Reikšmingos žalos nedarymo principas

- (26) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies d punktą ir V priedo 2.4 kriterijų Italijos GAP numatoma užtikrinti, kad jokia GAP reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemone nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams (A reitingas), kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852¹ 17 straipsnį (principas „nedaryti reikšmingos žalos“), t. y. klimato kaitos švelninimui, prisitaikymui prie klimato kaitos, tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai, žiedinei ekonomikai, taršos prevencijai ir kontrolei ir biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui. Vertindama, kaip laikomasi šio principo, Italija pateikė pagrindimą pagal technines gaires, pateiktas Komisijos pranešime „Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės“² ir įsipareigojo prireikus imtis konkrečių veiksmų, numatytų atitinkamose tarpinėse ir siektinose reikšmėse, kad būtų išvengta reikšmingos žalos;

¹ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

² OL C 58, 2021 2 18, p. 1.

- (27) siekiant užtikrinti, kad nebūtų padaryta reikšmingos žalos, kai kurioms GAP numatytoms priemonėms dėl jų pobūdžio reikėjo skirti ypatingą dėmesį. Turėtų būti nustatytos investicijų į renovaciją, biometaną, vandenilį, drėkinimą vandeniu ir paskutinės mylios jungtis tarpinės reikšmės. Dėl renovacijos susidaranti atliekos turėtų būti tvarkomos pagal žiedinės ekonomikos principus. Laikantis reikšmingos žalos nedarymo principo, atliekų apdorojimo priemonės neapima investicijų į deginimą arba mechaninį biologinį apdorojimą. Priemonėmis, kuriomis siekiama pakeisti transporto priemonių ir mašinų parką, užtikrinama, kad tinkamomis finansuoti būtų laikomos tik netaršios transporto priemonės. Transporto priemonėse naudojamas biometanas atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001¹ dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją reikalavimus. Taip pat nustatytos konkrečios biologinės įvairovės apsaugos priemonės;

Indėlis į žaliąją pertvarką, įskaitant biologinę įvairovę

- (28) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies e punktą ir V priedo 2.5 kriterijų GAP yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba dėl jos kylančių uždavinių. Paramos siekiant klimato srities tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 37,5 % visų GAP asignavimų (apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2021/241 VI priede nustatytą metodiką). Pagal to reglamento 17 straipsnį GAP atitinka informaciją, įtrauktą į 2030 m. nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą;

¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

- (29) GAP numatyta daug įvairių investicijų ir reformų, kuriomis siekiama spręsti su žaliaja pertvarka susijusius uždavinius; apskritai planas gerai dera su Europos žaliojo kurso ir klimato politikos tikslo įgyvendinimo iki 2030 m. plano prioritetais ir atitinka siekį užtikrinti, kad Europa iki 2050 m. taptų klimato kaitos poveikiui atsparia visuomene. Į GAP įtraukta keletas su pastatų renovacija susijusių priemonių, kuriomis siekiama didinti jų energinį naudingumą, visų pirma įgyvendinant būsto mokesčio atskaitos iniciatyvą (it. *Superbonus*), tačiau jame taip pat numatytos tiesioginės investicijos, skirtos savivaldybių, mokyklų, teisminių institucijų pastatų, viešbučių, muziejų, kino teatrų ir teatrų energiniam naudingumui didinti. Be to, GAP siekiama didinti konkurenciją elektros energijos ir dujų rinkose ir skatinti naudotis atsinaujinančiais energijos ištekliais. Šios intervencinės priemonės apima investicijas, kuriomis siekiama remti energetikos bendruomenėms skirtus atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir veikti kartu su vartotojais, kurie energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių pasigamina patys, taip pat plėtoti energijos gamybą jūroje ir pažangiuosius tinklus;

- (30) GAP numatyta reformų, kuriomis siekiama palengvinti leidimų gaminti atsinaujinančiąją energiją išdavimą ir pertvarkyti su hidroenergija susijusių koncesijų suteikimo procesą. GAP daug dėmesio skiriama transporto sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui ir numatytos reikšmingos investicijos į tvarų judumą miestuose, įskaitant elektromobilumą, be kita ko, siekiant stiprinti geležinkelių infrastruktūrą, remti perėjimą prie kitų transporto rūšių ir mažinti oro ir jūrų transporto sektoriuose bei žemės ūkyje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Be to, GAP remiamos Italijos pastangos prisitaikyti prie klimato kaitos, didinamas atsparumas seisminiams reiškiniams ir gerinama infrastruktūros kokybė. Tikimasi, kad GAP padės įveikti dabartinius su atliekų tvarkymu susijusius sunkumus, skatinti žiedinę ekonomiką, gerinti vandens ir nuotekų tvarkymą ir stiprinti biologinės įvairovės apsaugą. Tuo tikslu plane numatytos tokios priemonės kaip naujos žiedinės ekonomikos strategijos priėmimas, atliekų tvarkymo įrenginių modernizavimas ir naujų įrenginių įrengimas, vandens infrastruktūros tobulinimas siekiant gerinti vandens tiekimą ir mažinti vandens nuostolius, taip pat miškų atsodinimo ir natūralių gamtinių zonų, jūros dugno ir jūrų buveinių atkūrimo priemonės;

Indėlis į skaitmeninę pertvarką

- (31) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies f punktą ir V priedo 2.6 kriterijų GAP yra priemonių, kuriomis veiksmingai dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių. Paramos siekiant skaitmeninių tikslų priemonėms skiriamos lėšos sudaro 25,1 % visų GAP asignavimų (apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2021/241 VII priede nustatytą metodiką);

- (32) apskritai, dvylika komponentų apima priemonės, kuriomis, vadovaujantis plataus masto kompleksiniu požiūriu, prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos. Nemažai lėšų numatoma investuoti į tokias sritis kaip įmonių skaitmeninimas, daug dėmesio skiriant mokesčių paskatoms kurti pažangesnes gamybos sistemas (*Transizione 4.0*). GAP taip pat numatyta remti bendradarbiavimo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje ir technologijų perdavimo tarp universitetų, mokslo tiriamųjų įstaigų ir įmonių tinklus. Tikimasi, kad investicijos į itin spartaus plėtojimos ryšių tinklų sukūrimą ir 5G ryšį padės pasiekti iki 2030 m. Europos užsibrėžtus skaitmeninius tikslus, o greitas jų įgyvendinimas duotų daug naudos visai ekonomikai ir visuomenei;
- (33) kitos didelės investicijos yra orientuotos į viešojo administravimo skaitmeninimą – numatyta imtis veiksmų, skirtų bendrajai viešojo administravimo sistemai, sveikatos sektoriui ir švietimo sektoriui. Veiksmingas šių priemonių įgyvendinimas padėtų sukurti ateities iššūkiams parengtą skaitmeninę infrastruktūrą, didinti kibernetinį saugumą ir užtikrinti didesnę viešojo administravimo efektyvumą bei atsparumą ir artumą piliečiams. GAP taip pat numatyta priemonių, kuriomis papildomos nacionalinės investicijos į teisingumo sistemos skaitmeninimą;

- (34) intis Italijai skaitmeninės pertvarkos labai sunku, nes šalies gyventojams itin trūksta tiek bazinių, tiek aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių – tai matyti ir iš žemo gamybos sistemos skaitmeninimo lygio. GAP siekiama padėti įveikti šiuos sunkumus: numatoma daug investuoti į tai, kad būtų tenkinami plačiosios visuomenės ir žmonių, kuriems kyla didesnis skaitmeninės atskirties pavojus, mokytojų, valstybės tarnautojų ir darbo jėgos įgūdžių poreikiai. Uždavinys, susijęs su aukšto lygio skaitmeninių įgūdžių ugdymu, sprendžiamas imantis platesnio masto priemonių, padedančių stiprinti techninių ir specializuotų skaitmeninių įgūdžių ugdymą;

Ilgalaikis poveikis

- (35) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies g punktą ir V priedo 2.7 kriterijų iš esmės (A reitingas) numatoma GAP Italijai padaryti ilgalaikį poveikį;

- (36) į GAP įtraukta svarbių reformų, kuriomis siekiama padėti spręsti ilgalaikes Italijos problemas ir kurias įgyvendinant galima struktūriškai padidinti šalies ekonomikos konkurencingumą. Visų pirma, siūloma viešojo administravimo reforma turėtų būti papildyta ir užbaigta 2014 m. priimta visapusiška reforma. Visapusiškai, greitai ir tinkamai įgyvendinus naująsias priemones turėtų padidėti administravimo efektyvumas. Ši reforma kartu su numatyta teisingumo sistemos reforma, kuria siekiama iš esmės sumažinti neišnagrinėtų civilinių ir baudžiamųjų bylų skaičių ir sumažinti neišnagrinėtų administracinių bylų skaičių, turėtų labai pagerinti ekonomikos veikimą. Be to, į GAP įtraukta plataus užmojų reformų, kuriomis siekiama šalinti verslo aplinkoje kylančias kliūtis, didinti tam tikrų ekonomikos sektorių skaidrumą ir juos labiau atverti konkurencijai. Sektorių reformomis, kurias numatyta įgyvendinti, pavyzdžiui, energetikos ir vandens sektoriuose, taip pat šalinamos pagrindinės kliūtys ir taip sprendžiamos reikšmingos problemos – tikimasi, kad šios reformos padarys ilgalaikį teigiamą poveikį ekonomikos augimui ir našumui. Numatoma, kad, įgyvendinant šias reformas, padidės visapusiškų investicijų, kurių planuojama imtis įvairiuose Italijos ekonomikos sektoriuose ir kurios turėtų padėti visoje šalyje atnaujinti fizinę infrastruktūrą, padidinti žmogiškąjį kapitalą ir paspartinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, grąža;

- (37) Ilgalaikį GAP poveikį taip pat galima sustiprinti užtikrinant GAP ir kitų programų, visų pirma, finansuojamų sanglaudos politikos fondų lėšomis, sąveiką, visų pirma iš esmės sprendžiant giliai įsišaknijusias teritorines problemas ir skatinant suderintą teritorinį vystymąsi;

Stebėseną ir įgyvendinimą

- (38) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktą ir V priedo 2.8 kriterijų GAP pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad būtų užtikrinta veiksminga GAP stebėseną ir įgyvendinimą, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;

- (39) GAP įgyvendinti ir stebėti numatyta taikyti daugiapakopio valdymo modelį. Jį sudaro, visų pirma, politiniu lygmeniu – prie Ministrų Tarybos prezidiumo įsteigtas iniciatyvinis komitetas, socialinio dialogo lygmeniu – konsultacinė įstaiga, į kurios sudėtį įtraukti atitinkami suinteresuotieji subjektai, techniniu lygmeniu – prie Ministrų Tarybos prezidiumo įsteigtas sekretoriatas, kuriam pavesta padėti iniciatyviniam komitetui ir konsultacinei įstaigai atlikti savo darbą, Ekonomikos ir finansų ministerijoje įsteigtas centrinis koordinavimo ir stebėsenos skyrius ir centrinių valdžios institucijų, atsakingų už pavienes priemones, lygmeniu įsteigti techninio koordinavimo skyriai. Pagal šį modelį taip pat numatyta įsteigti nepriklausomą audito įstaigą, kurios užduotis – įgyvendinti vidaus kontrolės sistemas. Už praktinį GAP numatytų priemonių įgyvendinimą pagal savo kompetenciją tebėra atsakingos centrinės ir vietos valdžios institucijos. Valdymo modeliu užtikrinamas aiškos atsakomybės už GAP įgyvendinimą, pažangos stebėseną ir ataskaitų teikimą paskirstymas. Visų pirma, atsakomybė ir įgaliojimai įtvirtinti 2021 m. gegužės 31 d. Dekrete-įstatyme Nr. 77, o tai padeda suteikti įgaliojimus atitinkamoms įstaigoms. Šiuo modeliu siekiama užtikrinti priemonės ir kitų Sąjungos programų sąveiką ir koordinavimą, jis turi potencialą pagerinti Sąjungos lėšų panaudojimą Italijoje. Siekiant užtikrinti, kad GAP numatytos priemonės būtų įgyvendinamos laiku ir veiksmingai, teisės aktuose (2021 m. birželio 9 d. Dekrete-įstatyme Nr. 80 ir 2021 m. gegužės 31 d. Dekrete-įstatyme Nr. 77) numatyta ir įtvirtinta stiprinti administracinius gebėjimus, be kita ko, skiriant papildomų žmogiškųjų išteklių ir teikiant techninę paramą administravimo institucijoms, ir supaprastinti administracines procedūras. Galiausiai, 2021 m. gegužės 31 d. Dekrete-įstatyme Nr. 77 numatyti ir įtvirtinti įgyvendinimo klausimams spręsti skirti *ad hoc* mechanizmai. Italijos GAP nustatytos tarpinės reikšmės ir siektinos reikšmės yra aiškos ir realistiškos ir tinkamai atspindi GAP numatytas investicijas ir reformas. Atitinkami rodikliai yra tinkami, priimtini ir pakankamai patikimi;

- (40) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad apie finansinę paramą pagal priemonę būtų pranešama ir patvirtinama pagal Reglamento (ES) 2021/241 34 straipsnį. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/240¹ nustatytos techninės paramos, reikalingos GAP įgyvendinti, valstybės narės gali prašyti pagal techninės paramos priemonę;

Išlaidų įvertinimas

- (41) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies i punktą ir V priedo 2.9 kriterijų GAP pateiktas visų numatytų GAP išlaidų sumos pagrindimas iš dalies (B reitingas) yra pagrįstas, patikimas, atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

¹ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

- (42) Italija pateikė visų į GAP įtrauktų priemonių, kurias įgyvendinant bus patiriama išlaidų, išlaidų sąmatas. Apskritai, daugumos į GAP įtrauktų priemonių išlaidų apskaičiavimo metodika ir jas apskaičiuojant padarytos prielaidos yra aiškios ir patikimos, dažnai grindžiamos ankstesniais panašaus pobūdžio projektais arba atitinkamais pagrindžiamaisiais tyrimais. Vis dėlto kai kurių priemonių atveju trūksta atitinkamos informacijos apie išlaidų apskaičiavimo metodiką ir pagrindą arba ta informacija yra neišsami, todėl negalima pateikti visiškai teigiamo išlaidų sąmatų įvertinimo. Todėl GAP visų numatytų išlaidų sumos pagrindimas pagrįstas ir patikimas iš dalies. Galiausiai GAP visos numatytos išlaidos atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingos tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

- (43) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies j punktą ir V priedo 2.10 kriterijų GAP pasiūlyta tvarka ir šiame sprendime pateiktos papildomos priemonės yra tinkamos (A reitingas), kad naudojant pagal tą reglamentą skirtas lėšas būtų užkirstas kelias korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jie būtų nustatyti ir ištaisyti, ir ta tvarka numatoma veiksmingai užkirsti kelią dvigubam finansavimui pagal tą reglamentą ir kitas Sąjungos programas. Tai netrukdo taikyti kitų įrankių ir priemonių, kuriais skatinama laikytis Sąjungos teisės ir užtikrinama, kad jos būtų laikomasi, be kita ko, priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, juos nustatyti ir ištaisyti, taip pat apsaugoti Sąjungos biudžetą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092¹;
- (44) GAP pasiūlyta vidaus kontrolės sistema ir tvarka įvertintos kaip pakankamai patikimos, o atitinkamos struktūros yra aiškiai apibūdintos. GAP nustatyti aiškūs veikėjai (įstaigos / subjektai) ir apibūdinti jų vaidmenys ir atsakomybė už vidaus kontrolės užduočių vykdymą. Ekonomikos ir finansų ministerijai pavesta atlikti bendro koordinavimo užduotį ir šioje ministerijoje įsteigta nepriklausoma audito įstaiga, kurios įgaliojimai įtvirtinti 2021 m. gegužės 31 d. Dekrete-įstatyme Nr. 77. Siekiant stiprinti administracinius gebėjimus, numatyta įdarbinti darbuotojus *ad hoc* pagrindu;

¹ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1).

- (45) numatytos kontrolės sistemos ir kita atitinkama tvarka, be kita ko, susijusios su duomenų apie galutinius lėšų gavėjus rinkimu ir skelbimu: 2022 m. viduryje bus įdiegta bendra IT sistema („ReGiS“), o iki tol bus naudojamosi pereinamojo laikotarpio IT struktūromis, grindžiamomis esamomis duomenų tvarkymo priemonėmis, kurios turėtų būti pritaikytos šiam tikslui. Duomenų rinkimas pagal Reglamento (ES) 2021/241 22 straipsnio 2 dalies d punktą grindžiamas viešojo administravimo duomenų bazėse, įskaitant, pavyzdžiui, konkursų identifikacijos kodų (it. CIG) duomenų bazes, kaupiama informacija. Kalbant apie pereinamojo laikotarpio IT priemones, audito įstaiga turėtų patikrinti, kaip renkami Reglamento (ES) 2021/241 22 straipsnio 2 dalies d punkte nurodyti duomenys ir užtikrinama prieiga prie jų. Į šio sprendimo priedą įtrauktos tarpinės reikšmės, susijusios su šiuo audito įstaigos įpareigojimu ir ataskaitų teikimu. Tos priemonės laikomos tinkamomis, kad naudojant pagal Priemonę skirtas lėšas būtų užkirstas kelias korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jie būtų nustatyti ir ištaisyti ir kad būtų užkirstas kelias dvigubam finansavimui pagal Priemonę ir kitas Sąjungos programas;

- (46) teikiant ataskaitas apie tai, ar pasiektos siektinos ir tarpinės reikšmės, ir rengiant mokėjimo prašymus labai svarbu, kad tinkamai veiktų vidaus kontrolės priemonės, duomenų kaupimo sistemos ir ataskaitų teikimo struktūros ir kad būtų pereita prie bendros sistemos („ReGiS“). Audito įstaigai vertėtų atlikti specialų pereinamojo laikotarpio IT priemonių, pažangos kuriant naują IT aplinką („ReGiS“) ir faktinio perėjimo prie šios saugojimo sistemos auditą: patikrinti, ar sistema „ReGiS“ pajėgi atlikti GAP apibūdintas funkcijas, visų pirma, ar užtikrintas duomenų vientisumas ir išlaikyta audito seka. Kalbant apie pereinamojo laikotarpio sistemą, kartu su pirmuoju mokėjimo prašymu audito įstaiga turėtų pateikti audito ataskaitą, kuria patvirtinamos saugojimo sistemos funkcijos;
- (47) siekiant užkirsti kelią sukčiavimui, korupcijai ir interesų konfliktams, juos nustatyti ir ištaisyti, įgyvendinant GAP numatyta griežtinti galiojančias nuostatas. GAP nurodyta, kad, be Italijos finansų policijos (it. *Guardia di Finanza*), Kovos su korupcija institucijos (it. ANAC) ir Italijos audito rūmų atliekamo vaidmens, siekiant, be kita ko, išvengti dvigubo finansavimo rizikos, bus naudojamosi unikaliais projektų kodais ir priemone ARACHNE;

GAP darba

- (48) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies k punktą ir V priedo 2.11 kriterijų į GAP dideliu mastu (A reitingas) įtrauktos reformų ir viešųjų investicijų projektų įgyvendinimo priemonės, kurios laikomos darniais veiksmais;

- (49) visame Italijos GAP pateikiama strateginė ir nuosekli vizija ir užtikrinama bendra jo komponentų ir atskirų priemonių darna. Numatytos kiekvieno komponento reformos ir investicijos yra nuoseklios ir viena kitą papildančios, taip pat užtikrintas didelis skirtingų plano komponentų tarpusavio papildomumas. Pavyzdžiui, pagal keletą į GAP įtrauktų komponentų, išskyrus konkrečiai žaliajai ir ekologinei pertvarkai skirtus komponentus, numatoma imtis priemonių energijos vartojimo efektyvumui didinti arba užtikrinama, kad nebūtų daromas neigiamas poveikis energijos suvartojimui. Kitas pavyzdys yra tai, kad į visus komponentus, neatsižvelgiant į konkrečių jų aprėptį, kaip prioritetai įtraukti jaunimo, lyčių lygybės ir teritorinės sanglaudos aspektai. Jokios siūlomos to paties komponento priemonės neprieštarauja ir nedaro neigiamo poveikio viena kitai, taip pat nenustatyta jokių skirtingų komponentų tarpusavio prieštaravimų;

- (50) Italijos GAP numatyta priemonių, kurios turėtų padėti spręsti šalyje kylančius lyčių lygybės ir lygių galimybių visiems srities uždavinius. Visų pirma, tai yra priemonės, kuriomis sprendžiami su lyčių lygybe susiję uždaviniai, pavyzdžiui, remiamas moterų verslumas arba siekiama sukurti nacionalinę lyčių lygybės sertifikavimo sistemą. Taip pat numatyta konkrečių priemonių jaunimo lygioms galimybėms remti, įskaitant priemones, kuriomis siekiama didinti besimokančiųjų gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos dalykus skaičių, ugdyti skaitmeninius ir su inovacijomis susijusius įgūdžius, ir itin daug dėmesio skiriama tokiems principams kaip lyčių lygybė ir lygios galimybės visiems. Priemonėmis, kuriomis gerinamos bendruomenėse ir namuose teikiamos socialinės ir sveikatos priežiūros paslaugos, pavyzdžiui, novatoriški aprūpinimo būstu sprendimai ir įranga, siekiama skatinti neigaliuosius ir pagyvenusius žmones gyventi savarankiškai. GAP paaiškinama, kaip įvairūs jo komponentai turėtų padėti tiesiogiai arba netiesiogiai mažinti nelygybę ir skatinti užtikrinti lygias galimybes, ypač moterų ir jaunimo. Vis dėlto tebėra neaišku, koks yra numatomas GAP indėlis konkrečių asmenų grupių, pavyzdžiui, etninėms arba rasinėms mažumoms priklausančių asmenų, labui. Reikėtų atidžiai stebėti konkretų GAP įgyvendinimą, ypač tais atvejais, kai numatomas poveikis yra tik netiesioginis, siekiant užtikrinti, kad jis duotų tikėtinų rezultatų ir būtų dalis visapusiškos strategijos, užtikrinant sąveiką su nacionaline lygybės politika, pavyzdžiui, 2021–2026 m. Nacionaline lyčių lygybės strategija;

Saugumo įsivertinimas

- (51) pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 4 dalies g punktą į GAP įtrauktas investicijų į viešojo administravimo debesijos paslaugas ir infrastruktūrą saugumo įsivertinimas. Italija pažymėjo, kad junglumo priemonių, visų pirma 5G ryšio, saugumo įsivertinimą ji atliks vėliau, atsižvelgdama į junglumo scenarijus, kurie bus parengti remiantis žemėlapiais ir viešų konsultacijų rezultatais. Šiuo atžvilgiu Italija pažymėjo, kad ji išnagrinės rizikos scenarijus ir imsis priemonių, kad būtų išvengta bet kokios galimos saugumo rizikos arba kad ji būtų sumažinta;

Tarpvalstybiniai ir daugiašaliai projektai

- (52) GAP numatyta investuoti į transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) koridorius ir tarpvalstybinę geležinkelio jungtį tarp Italijos ir Austrijos, baigiant tiesti linijai Verona–Breneras priklausančią Bolcano aplinkkelį, kuris yra didelis keleivių ir krovinių vežimo tarp Italijos ir Šiaurės bei Rytų Europos mazgas. Be to, išplėtojus bent 3 400 km aprėpiančią Europos geležinkelių transporto valdymo sistemą turėtų būti sudarytos sąlygos užtikrinti sąveiką su kitų valstybių narių geležinkelių sistemomis. GAP numatytos priemonės, skirtos optinėmis skaidulomis ir 5G ryšio technologijomis grindžiamų technologijų diegimui palei Europos 5G koridorius remti. GAP taip pat numatyta skirti finansavimą Italijos įmonėms, dalyvaušančioms įgyvendinant patvirtintus ir galimus bendriems Europos interesams svarbius projektus ir bendradarbiaujant su partneriais mokslinių tyrimų ir plėtros srityje, taip pat stiprinti Europos skaitmeninių inovacijų centrų tinklą, siekiant dalintis žiniomis ir patirtimi su kitomis valstybėmis narėmis;

- (53) dėl GAP buvo surengtos konsultacijos ir pasitarimai su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant regionines ir vietos valdžios institucijas, pilietinės visuomenės organizacijas, socialinius partnerius, mokslininkus ir politikos ekspertus. Italijos parlamentui pateikus nuomonę dėl vyriausybės pasiūlytų GAP rengimo strateginių gairių, 2021 m. sausio 12 d. Ministrų Taryba patvirtino pirmąją versiją. 2021 m. vasario mėn. pasikeitus vyriausybei, GAP projektas buvo nagrinėjamas toliau ir buvo tęsiamos konsultacijos su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Deputatų Rūmai ir Senatas surengė keletą klausimų, kuriuose dalyvavo įvairūs suinteresuotieji subjektai, pavyzdžiui, regioninės ir vietos valdžios institucijos, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės organizacijos ir instituciniai organai, ir patvirtino jų *ad hoc* ataskaitas bei priėmė rezoliucijas dėl GAP užbaigimo tuo pagrindu. Be to, pati vyriausybė Valstybės ir regionų konferencijoje surengė dialogą su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis. Pasibaigus šiam procesui peržiūrėtas GAP buvo pateiktas Parlamentui, o šis pritarė jo perdavimui Komisijai;
- (54) kalbant apie konsultavimosi procesą įgyvendinimo etapu, Italijos GAP numatyta tęsti reguliary dialogą su įvairiomis įgyvendinant GAP dalyvaujančiomis administracijomis ir su suinteresuotaisiais subjektais. Šiuo tikslu pagal valdymo modelį numatyta įsteigti konsultacinę įstaigą, kurios veikloje dalyvautų ekonominiai ir socialiniai partneriai. Siekiant užtikrinti atitinkamų subjektų atsakomybę, labai svarbu, kad į GAP numatytų investicijų ir reformų įgyvendinimą būtų įtraukiamos visos atitinkamos vietos valdžios institucijos ir suinteresuotieji subjektai, įskaitant socialinius partnerius;

Teigiamas įvertinimas

- (55) Komisijai teigiamai įvertinus Italijos GAP ir padarius išvadą, kad GAP pakankamai atitinka Reglamente (ES) 2021/241 nustatytus vertinimo kriterijus, pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį ir V priedą šiame sprendime turėtų būti išdėstytos GAP įgyvendinti būtinos reformos ir investiciniai projektai, atitinkamos tarpinės bei siektinos reikšmės ir rodikliai, taip pat GAP įgyvendinti kaip negrąžintina finansinė ir paskolos parama Sąjungos skiriama suma;

Finansinis įnašas

- (56) Italijos GAP visos numatytos išlaidos yra 191 499 177 889 EUR. Kadangi GAP pakankamai atitinka vertinimo kriterijus, nustatytus Reglamente (ES) 2021/241, be to, visų jame numatytų išlaidų suma yra didesnė už Italijai skiriamą didžiausią finansinį įnašą, Italijos GAP skiriamas finansinis įnašas turėtų būti lygus Italijai skiriamo finansinio įnašo visai sumai;

- (57) pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį didžiausio finansinio įnašo Italijai apskaičiavimas turi būti atnaujintas ne vėliau kaip 2022 m. birželio 30 d. Iš esmės pagal to reglamento 23 straipsnio 1 dalį Italijai turėtų būti skirta to reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto didžiausio finansinio įnašo neviršijanti suma, dėl kurios teisinis įsipareigojimas būtų priimtas ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jei būtina, atnaujinus didžiausią finansinį įnašą, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, nepagrįstai nedelsdama turėtų iš dalies pakeisti šį sprendimą, kad įtrauktų atnaujintą didžiausią finansinį įnašą, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnio 2 dalį;
- (58) be to, papildomoms reformoms ir investicijoms remti Italija paprašė paskolos paramos. Didžiausia Italijos prašomos paskolos suma yra lygi 6,8 % jos 2019 m. bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) einamosiomis kainomis. GAP visų numatytų išlaidų suma yra didesnė už bendrą Italijai skiriamo finansinio įnašo ir prašomos paskolos paramos sumą;
- (59) teiktina parama turi būti finansuojama lėšomis, kurias remdamasi Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053¹ 5 straipsniu Komisija skolinasi Sąjungos vardu. Parama turėtų būti išmokama dalimis, kai Italija patenkinamai pasieks nustatytas atitinkamas su GAP įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes;

¹ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, p. 1).

- (60) Italija paprašė išankstinio finansavimo, sudarančio 13 % finansinio įnašo ir 13 % paskolos. Ta suma Italijai turėtų būti skiriama, jeigu įsigalioja susitarimas, numatytas Reglamento (ES) 2021/241 23 straipsnio 1 dalyje, (toliau – finansavimo susitarimas) ir paskolos susitarimas, numatytas to reglamento 15 straipsnio 2 dalyje, (toliau – paskolos susitarimas), ir vadovaujantis tais susitarimais;
- (61) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio jokių procedūrų, susijusių su Sąjungos lėšų skyrimu pagal bet kurią kitą Sąjungos programą, išskyrus Priemonę, arba procedūrų, kurios susijusios su vidaus rinkos veikimo iškraipymu ir gali būti vykdomos, visų pirma pagal Sutarties 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad pagal Sutarties 108 straipsnį valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I straipsnis
GAP įvertinimo patvirtinimas

Italijos GAP įvertinimas remiantis Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais patvirtinamas. GAP numatytos reformos ir investiciniai projektai, jo stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes, taip pat su paskolos mokėjimu susijusias papildomas tarpines ir siektinas reikšmes, atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka yra išdėstyti šio sprendimo priede.

2 straipsnis
Finansinis įnašas

1. Sąjunga Italijai kaip negrąžintiną paramą skiria 68 880 513 747 EUR finansinį įnašą¹. Dėl skiriamos 47 925 096 762 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Jeigu, pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį atlikus atnaujinimą, atnaujintas didžiausias finansinis įnašas Italijai yra lygus 68 880 513 747 EUR sumai arba didesnis už ją, dėl skiriamos papildomos 20 955 416 985 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. Jeigu, pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį atlikus atnaujinimą, atnaujintas didžiausias finansinis įnašas Italijai yra mažesnis nei 68 880 513 747 EUR suma, dėl atnaujinto didžiausio finansinio įnašo ir 47 925 096 762 EUR sumos skirtumo turi būti teisiškai įsipareigota pagal Reglamento (ES) 2021/241 20 straipsnio 8 dalyje nustatytą procedūrą nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

¹ Ši suma atitinka finansinį asignavimą, proporcingą Italijos Reglamento (ES) 2021/241 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų išlaidų dalį, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnyje nustatytą metodiką.

2. Sąjungos finansinį įnašą Komisija Italijai skiria dalimis pagal šio sprendimo priedą. 8 954 466 787 EUR suma skiriama kaip išankstinio finansavimo mokėjimas, lygus 13 % finansinio įnašo. Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.
3. Išankstinis finansavimas skiriamas, jeigu įsigalioja finansavimo susitarimas, ir vadovaujantis tuo susitarimu. Išankstinis finansavimas patvirtinamas jį proporcingai atskaičius iš paramos dalių mokėjimo.
4. Paramos dalių išmokėjimas pagal finansavimo susitarimą priklauso nuo turimo finansavimo ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnį priimto Komisijos sprendimo, kad Italija patenkinamai pasiekė nustatytas atitinkamas su GAP įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Tam, kad atitiktų mokėjimo reikalavimus, Italija turi pasiekti tarpines ir siektinas reikšmes ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d., jeigu įsigalioja 1 dalyje nurodyti teisiniai įsipareigojimai.

3 straipsnis
Paskolos parama

1. Sąjunga Italijai skiria ne didesnę kaip 122 601 810 400 EUR paskolą.
2. Paskolos paramą Komisija Italijai skiria dalimis pagal šio sprendimo priedą.
15 938 235 352 EUR suma pateikiama kaip išankstinio finansavimo mokėjimas, lygus 13 % paskolos. Išankstinį finansavimą ir paramos dalis Komisija gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.
3. Išankstinis finansavimas skiriamas vadovaujantis įsigaliojusi paskolos susitarimu.
Išankstinis finansavimas patvirtinamas jį proporcingai atskaičius iš paramos dalių mokėjimo.
4. Paramos dalių išmokėjimas pagal paskolos susitarimą priklauso nuo turimo finansavimo ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnį priimto Komisijos sprendimo, kad Italija patenkinamai pasiekė nustatytas papildomas su paskola ir GAP įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Kad atitiktų mokėjimo reikalavimus, Italija turi pasiekti papildomas su paskola susijusias tarpines ir siektinas reikšmes ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d.

4 straipsnis

Adresatas

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta ...

Tarybos vardu

Pirmininkas
